

Zpráva o šetření z vlastní iniciativy ve věci přemístění pana A. v rámci výkonu ochranného léčení v ústavní formě

Pan A. (dále také „pacient“) [osobní údaj] XXXXXXXXXXXXXXXX vykonává ochranné léčení v ústavní formě. Na Kancelář veřejného ochránce práv se pacient obracel již koncem roku 2018, kdy byl hospitalizován v Psychiatrické nemocnici v Kosmonosech (dále také „nemocnice“). V tomto předchozím podnětu řešeném pod sp. zn. xxx si pacient stěžoval na podmínky v nemocnici. Věc jsem prošetřila, vydala zprávu ze dne xxx a šetření jsem uzavřela.

V průběhu uvedeného šetření byl dne 14. 5. 2019 pacient přemístěn do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech. Pacient si v komunikaci se mnou stěžoval, že přemístění proběhlo bez předchozího oznámení a bez jeho souhlasu, že se mu při přemístění ztratilo větší množství věcí a do druhé psychiatrické nemocnice si s sebou nemohl vzít psa, kterého měl v nemocnici. S ohledem na tyto skutečnosti jsem se rozhodla přemístění pacienta prošetřit.

V rámci šetření jsem si vyžádala informace od nemocnice, pacienta, Psychiatrické nemocnice v Dobřanech a Policie České republiky – Krajského ředitelství Policie Středočeského kraje.

A. Shrnutí závěrů

Pokud poskytovatel zdravotních služeb mocensky rozhoduje o právech a povinnostech pacienta ve výkonu ochranného léčení, tak vystupuje v pozici orgánu veřejné správy,¹ tedy jako vykonatel státní moci a může činit pouze to, k čemu ho zákon zmocňuje. Přemístění pacienta vykonávajícího ochrannou léčbu představuje zásah zejména do jeho práva na soukromí. Právní řád nezmocňuje poskytovatele zdravotních služeb, aby mocensky rozhodoval o přemísťování pacientů, jimž je ochranné léčení uloženo, ani k tomu, aby zadržel informace o plánované změně místa výkonu léčby. O změně místa výkonu ochranné léčby tak při absenci speciální právní úpravy musí rozhodovat soud. Nemocnice pochybila, když učinila rozhodnutí, které náleží soudu.

Respektuji, že nemocnice informovala soud. Ten mohl na základě poskytnutých informací nařídit výkon ochranného léčení do jiné psychiatrické nemocnice. Soud však pouze vyjádřil svůj souhlas s postupem nemocnice a nevydal nařízení. Absence soudního nařízení přispěla k tomu, že pacient nebyl s předstihem informován o plánovaném přemístění.

Bez ohledu na postup soudu představuje neinformování pacienta o plánované změně místa výkonu léčby pochybení nemocnice, protože není nijak zmocněna tyto informace zadržet.

¹ Odkazuji zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2018, č. j. 8 As 153/2016-38; www.nssoud.cz, který se věnuje zásahům vůči dítěti při výkonu ochranné výchovy výchovným ústavem, přičemž závěry soudu o dvojí roli výchovného ústavu, který v některých situacích vystupuje jako orgán veřejné správy a v jiných nikoliv, jsou přenositelné i na ochranné léčení.

Své závěry a skutková zjištění, na základě kterých jsem k nim došla, dále podrobněji popisuji.

B. Skutková zjištění

Přemístění iniciovala nemocnice a svůj postup odůvodnila **neúnosně vyhocenými vztahy mezi pacientem a ošetřujícím týmem**.

Průběh přemístění pacient popsal tak, že **předem nebyl o ničem informován**. Dne 14. 5. 2019 pro něj přišla ošetřující lékařka s tím, že je přemísťován do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech a že na něj čeká eskorta. Dle svého vyjádření měl pacient čas v řádu minut na to se sbalit. S ohledem na to, že v nemocnici měl „bytovou buňku“, kde pobýval sám, vybavenou téměř jako obvyklý byt, tak **poskytnutý čas mu neumožnil sbalit se**. Věci v době přemístění měli všichni pacienti v pytlech z důvodu malování oddělení a pobývali na jiném oddělení. Pacient měl takových pytlů šest, odvézt si mohl pouze dva. Soupis věcí, které si pacient převážel s sebou a které zůstaly v nemocnici, nebyl pořízen.

Při přemístění asistovala Policie České republiky. Z vyjádření Policie České republiky – Krajského ředitelství policie Středočeského kraje ze dne 14. 10. 2019 jsem zjistila, že asistence při přemísťování pacienta dne 14. 5. 2019 byla provedena na základě žádosti nemocnice ze dne 2. 5. 2019. Transport proběhl převozní sanitou. S pacientem cestovali v sanitce dva zdravotníci a dva policisté. Vůči pacientovi nebylo v průběhu přemístění nutné použít žádné donucovací prostředky.

Pacient u sebe na oddělení měl se svolením nemocnice svého psa, přičemž pacienta nemocnice podle svého vyjádření vnímala jako vlastníka psa. **Pes nebyl přemístěn** s pacientem a v krátké době po přemístění posel po komplikacích spojených s plánovaným veterinárním zákrokem, který pacient dříve schválil. V minulosti bylo pacientovi umožněno docházet se psem do zařízení pro seniory a provádět tam dobrovolnickou činnost, za kterou byl opakovaně oceněn představiteli samosprávy, a to v roce 2016 a 2018. Dobrovolnická činnost, kterou pacient prováděl mimo oddělení se svým psem, dosvědčuje, že pacient **navázal vztahy i mimo nemocnici**.

Kromě výše popsaných nadstandardních materiálních podmínek, které pacient v nemocnici požíval, se pacient také nezapojoval do většiny aktivit programu na oddělení, jak bylo pozorováno již při systematické návštěvě v roce 2017.

Po přemístění pacienta se mělo podle vyjádření nemocnice v jeho pokoji nalézt množství smrtících zbraní. To zní jako závažné zjištění a nemocnice to uváděla jako doklad o nebezpečnosti stěžovatele a **nutnosti zadržet informace o plánovaném přemístění**. Na druhou stranu všechny tyto předměty lze vnímat jako běžné vybavení domácnosti (nože, šroubováky) nebo nástroje k práci na zahradě (rýč, mačeta). Zařízení vědělo, že pacient má na oddělení kuchyňku a pracuje na zahradě. Ve zprávě ze systematické návštěvy² z roku 2017 jsem nemocnici upozornila na to, že na daném oddělení má pacient nezabezpečený rýč, který zjevně nebyl do přemístění odstraněn.

2 Zpráva veřejné ochránkyně práv ze systematické návštěvy Psychiatrické nemocnice v Kosmonosech. Veřejný ochránce práv – ombudsman [online]. Brno: © Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2020-10-1]; dostupné z <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/6092>.

Z vyjádření nemocnice ze dnů 8. 7. a 3. 10. 2019 jsem zjistila, že podle přesvědčení ředitelky nemocnice bylo **právním podkladem pro přemístění** rozhodnutí Okresního soudu v Mladé Boleslavi. Nemocnice mi dokument zaslala. Jednalo se o přípis ke sp. zn. 3 T 66/94 od Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 26. 2. 2019, v němž se uvádí: „Vážení, na pokyn vyšší soudní úřednice (...) Vám sdělujeme, že souhlasíme s přemístěním pana A. do psychiatrické nemocnice Dobřany.“ Přípis je podepsán zapisovatelkou. Tento přípis soudu pacient neobdržel, stejně tak neobdržel žádnou výzvu, z níž by vyplývalo, že má léčbu vykonat v Psychiatrické nemocnici v Dobřanech.

Od Psychiatrické nemocnice v Dobřanech jsem zjistila, že ani ona nemá k dispozici rozhodnutí soudu, které by se týkalo přemístění pacienta, například nařízení, aby Psychiatrická nemocnice v Dobřanech vykonávala ochranné léčení pacienta. Psychiatrická nemocnice v Dobřanech disponuje pouze kopií přípisu, který mi zaslala nemocnice.

V rámci šetření jsem dále zjišťovala důkazy o **nebezpečnosti pacienta**, jež podle nemocnice měla být jedním z důvodů pro zadržení informací o jeho přemístění. Z vyjádření ředitelky nemocnice vyplývají obavy, že by dřívějším oznámením mohlo dojít k nepředvídatelnému agresivnímu chování pacienta. Nemocnice nedoložila záznamy o nežádoucích událostech, které by zachycovaly aktuální ohrožující chování pacienta. Ačkoliv jsem o ně výslovně žádala, nebyly mi doloženy záznamy ze zdravotnické dokumentace pacienta, které by jeho nebezpečnost dokládaly. Mám k dispozici pouze záznam ze dne 14. 5. 2019 ze zdravotnické dokumentace pacienta, v němž se uvádí: „... vzhledem k nepředvídatelnosti jednání a již v minulosti zachycené heteroagresivitě přivolána eskorta PČR...“

Přesvědčení o nebezpečnosti pacienta nemocnice odůvodnila odborným názorem primářky oddělení, kde pacient vykonával léčbu. Nemocnice také odkázala na to, že pacientovi bylo ochranné léčení opakovaně prodlužováno, což má svědčit o jeho přetrvávající nebezpečnosti. Rozhodnutí o prodloužení ochranného léčení, která mám k dispozici v rámci spisu sp. zn. xxx, však postrádají odůvodnění, protože všechny oprávněné subjekty se vzdaly práva na využití opravného prostředku. Lze z nich tedy dovozovat názor soudu o přetrvávající nebezpečnosti pobytu pacienta na svobodě, ale nemohou sloužit jako doklad o akutní nebezpečnosti pacienta v rámci nemocnice, protože popis konkrétního ohrožení v nich není obsažen.

Ze skutkových zjištění vyplývá, že stěžovatel byl fakticky přemístěn psychiatrickou nemocnicí. Nemocnice nejen přemístění navrhla, ale na základě pouhého souhlasu vyšší soudní úřednice přemístění také zorganizovala, pacientovi nařídila a nechala je provést. Přemístění bylo pacientovi oznámeno maximálně několik desítek minut před odjezdem.

C. Právní hodnocení

Mnoho aspektů výkonu ochranného léčení postrádá zákonnou úpravu, což představuje komplikaci jak pro pacienta, tak pro poskytovatele zdravotních služeb a soudy, které o ochranném léčení rozhodují. Na nutnost vytvoření komplexní úpravy ochranného léčení včetně úpravy přemísťování pacientů upozorňuji v souhrnné zprávě z roku 2019, jež se

týká ochranného léčení a souvisejících témat a o níž nyní jedná s Ministerstvem zdravotnictví.³

Situace pacienta v nemocnici, tak jak jsem ji zjistila při systematické návštěvě v roce 2017, kdy pacient žil mimo systém běžných pravidel, nebyla standardní. Snahu nového vedení oddělení o nastavení a vyžadování pravidel, jejichž dodržování je nezbytné pro postup ochrannou léčbou, považuji za správnou, a to zejména z pohledu pacienta, v jehož zájmu je, aby léčba probíhala efektivně.

Vznik nestandardního postavení pacienta není přičitatelný pouze jemu, ale do značné míry je pochybením nemocnice, což sama reflektuje ve svých vyjádřeních, a proto o to citlivější přístup bych při řešení vzniklého stavu z její strany očekávala.

C.1 Přemístění pacienta může zasáhnout zejména do jeho práva na soukromí

Ředitelka nemocnice v dopisu ze dne 8. 7. 2019 uvedla, že přemístění pacienta ve výkonu ochranného léčení do jiné nemocnice podle jejího názoru nemá lidskoprávní kontace.

Můj názor na lidskoprávní rozměr přemísťování osob omezených na osobní svobodu, tedy i pacientů ve výkonu ochranného léčení v ústavní formě, je odlišný. Předně chci podotknout, že právo na respektování soukromého života je upraveno v čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, a rovněž v čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Jsem přesvědčena, že náhlé, předem neoznámené přemístění člověka z prostředí, kde žil po více než xxx let, představuje výrazný zásah do práva tohoto člověka na soukromí, a to tím spíše, pokud člověk aktivně vytváří vazby s okolím, např. dobrovolnickou činností jako daný pacient. Přemístění pro něj také znamenalo znemožnění kontaktu s jeho psem, přičemž z vyjádření pacienta vyplývá, že pes pro něj byl velmi důležitý.

Pacient nemůže na nemocnici vynutit nadstandardní podmínky, které zde požíval. Nelze tak tvrdit, že by nezákonný zásah do jeho soukromí představovalo přemístění na jiné oddělení nebo do jiného zařízení, kde by nemohl mít s sebou psa nebo věci, které mohl mít v předchozích podmínkách. Zásah do soukromí pacienta však představuje to, když mu není umožněno zajistit si nakládání se svým majetkem pro situaci, kdy ho sám nebude moci v nových podmínkách kontrolovat,⁴ a je mu prakticky znemožněno rozloučit se s osobami, s nimiž navázal vztah za více než xxx let pobytu.

Právo pacienta na soukromí vyplývající mimo jiné z § 28 odst. 3 písm. a) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o zdravotních službách“), náleží i pacientům v ochranném léčení. Pacient není rozhodnutím soudu o uložení ochranného léčení zbaven práva na soukromí, nýbrž musí (podle § 83 odst. 3 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů) strpět omezení soukromí v míře nezbytně nutné pro dosažení účelu ochranného léčení. Navíc se musí jednat pouze o taková omezení, která stanoví zákon.

³ *Ochranné léčení, omezovací prostředky a další témata (zpráva z návštěv zařízení)*. Veřejný ochránce práv – ombudsman [online]. Brno: © Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2020-10-1]; dostupné z <https://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/zdravotnicka-zarizeni/psychiatricke-lecebny/>.

⁴ Ochrana vlastnictví vychází z čl. 11 Listiny.

Citlivost přemísťování osob omezených státem na osobní svobodě vyplývá i z judikatury vrcholných soudů. Evropský soud pro lidská práva vyžaduje, že při umísťování osob v institucích, které je zadržují, musí být brán ohled na zachování rodinných a sociálních vazeb zadržovaných a přemísťování by nemělo záviset pouze na uvážení těchto institucí.⁵

Ústavní soud se k přemísťování zadržovaných osob (vyhošťovaných cizinců) vyjadřoval ve svém nálezu I. ÚS 860/15, ze dne 27. 10. 2015. Ústavní soud v nálezu zmiňuje silný negativní dopad na soukromý život přemísťovaného a upozorňuje na nutnost provádět přemísťování citlivě.⁶

C.2 Právní podklad pro přemísťování pacientů ve výkonu ochranného léčení

Pokud poskytovatel zdravotních služeb mocensky rozhoduje o právech a povinnostech pacienta ve výkonu ochranného léčení, tak vystupuje v pozici orgánu veřejné správy tedy jako vykonatel státní moci a může činit pouze to, k čemu ho zákon zmocňuje.⁷

Zákon o specifických zdravotních službách ani zákon o zdravotních službách nezakládá poskytovateli zdravotních služeb oprávnění přemístit pacienta vykonávajícího ochrannou léčbu do jiného zařízení bez jeho souhlasu. Přemístění neupravují ani jiné předpisy, a to ani ve vztahu k rozhodování soudu. V kapitole 5 b) souhrnné zprávy⁸ popisují, jak výjimečné přemísťování v praxi probíhá – nejčastěji tak, že soud na základě neformálního předjednání přemístění „přenařídí“ výkon ochranného léčení jiné psychiatrické nemocnici.

Od Ministerstva zdravotnictví žádám přípravu právní úpravy přemísťování. Nutnost přijetí právní úpravy přemísťování osoby omezené na osobní svobodě vnímám v tom, že v praxi k němu dochází a v mnoha případech o něj usilují i pacienti, ale absence úpravy vede k nejednotnému postupu. Důležitým důvodem je také to, že člověk, byť i pachatel zavrženíhodného jednání, nesmí být deklasován na pouhý objekt rozhodování orgánů veřejné moci bez možnosti přezkumu nezávislou institucí. Důležitost úpravy vyplývá také z toho, že na přemístění se musí podílet dvě zařízení, pacient a soud. Je tak nutné stanovit, který subjekt má v procesu přemísťování jaké úkoly.

V jiných situacích, kdy je člověk omezen na osobní svobodě, je přemísťování upraveno samostatným předpisem, a to např.:

- pro děti ve výkonu ochranné výchovy § 5 odst. 9. zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivné výchovné péči ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů;
- pro odsouzené ve výkonu trestu odnětí svobody § 9 odst. 3 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů.

5 Ustanovení § 83 rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Rodzevillo proti Ukrajině ze dne 14. 1. 2016, stížnost č. 38771/05.

6 Viz § 60 jmenovaného rozsudku.

7 Čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod stanoví, že: „*státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“

8 Ochranné léčení, omezovací prostředky a další témata (zpráva z návštěv zařízení). Veřejný ochránce práv – ombudsman [online]. Brno: © Kancelář veřejného ochránce práv [cit. 2020-10-1]; dostupné z <https://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/zdravotnicka-zarizeni/psychiatricke-lecebny/>.

Za absence speciální úpravy shledávám možnost, jak pacient může být přemístěn, v § 351 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů, který pojednává o nařizování výkonu ochranné léčby soudem, přičemž neodkazuje pouze na první nařízení ochranné léčby. Zmíněné ustanovení trestního řádu uvádí:

„Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. (...)“

Nemocnice pochybila, když učinila rozhodnutí, které náleží soudu, a přemístila pacienta (navíc bez souhlasu), aniž to soud nařídil podle § 351 odst. 1 trestního řádu. Toto hodnocení považuji za správné doplnit a vyjádřit pochopení, že tento stav patrně způsobilo také vystupování osob jednajících za soud vůči nemocnici.

Nemocnice obdržela přípis sp. zn. 3 T 66/94 od Okresního soudu v Mladé Boleslavi, ze dne 26. 2. 2019, s vyjádřením souhlasu s přemístěním, který vnímá jako rozhodnutí soudu. To ale není správné chápání, neboť vyjádření neodkazuje na žádné relevantní právní ustanovení a okresní soud pouze vyslovuje souhlas s rozhodnutím nemocnice.

Podotýkám, že Okresní soud v Mladé Boleslavi sdělil v reakci na žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, kterou mám k dispozici, že má za to, že soud nerozhoduje o přemístění pacienta vykonávajícího ochranné léčení v ústavní formě mezi jednotlivými psychiatrickými nemocnicemi a že přemístění si vyřizují nemocnice mezi sebou.

Pokud bych přijala názor, že přemísťování pacientů v ochranném léčení je věcí domluvy dvou zařízení a soudu se pouze oznamuje, tak s ohledem na to, že jde o mocenské rozhodování o právech a povinnostech pacientů ve výkonu ochranného léčení, by za absence zákonného zmocnění pro takový postup poskytovatele bylo přemísťování právně nemožné.

Nemocnice tedy neměla k dispozici soudní nařízení, z něž by vyplývalo, že má pacienta přemístit, a ze šetření plyne, že ani později soud nenařídil (podle § 351 odst. 1 trestního řádu) Psychiatrické nemocnici v Dobřanech k určitému datu pacienta přijmout.

Nad rámec hodnocení postupu nemocnice dodávám, že za důsledek postupu soudu lze považovat i to, že pacient nebyl vyzván k tomu, aby kooperoval při přemístění. Také neměl žádnou příležitost se ke zvažovanému opatření vyjádřit nebo se proti němu bránit právními prostředky, pokud by s přemístěním nesouhlasil a chtěl léčbu nadále vykonávat v původním zařízení. V úvahu by pravděpodobně připadala ústavní stížnost, protože proti nařízení výkonu ochranné léčby není přípustný opravný prostředek, ale nařízení může zasáhnout do základního práva pacienta.

C.3 K možnosti zadržet informaci o plánovaném přemístění pacienta

Ze skutkových zjištění vyplývá, že stěžovatel byl o přemístění nemocnicí informován maximálně několik desítek minut před odjezdem.

Ústavní soud se k informování zadržovaných osob o jejich přemístění vyjadřoval, a to ve výše zmiňovaném nálezu I. ÚS 860/15, ze dne 27. 10. 2015, v kontextu přemístění vyhošťovaného cizince ze zařízení, kde dosud pobýval. Ústavní soud uvedl, že neposkytnutí informací o plánovaném přemístění prohlubuje zásah, který přemístění představuje samo

o sobě, a došel k závěru, že přemísťovaný by měl být informován nejméně 24 hodin předem, nejlépe však bez zbytečného odkladu poté, co je známo datum přemístění.⁹

Povinnost informovat zadržovanou osobu o jejím plánovaném přemístění vyvodil Ústavní soud jednak z ústavního pořádku (právo na soukromý život) a dále z obecné zákonem stanovené povinnosti Policie České republiky, která v uvedeném případě přemísťování prováděla, respektovat důstojnost osob, dbát jejich cti a dodržovat pravidla zdvořilosti.

Obecné principy tohoto rozhodnutí Ústavního soudu jsou použitelné i pro situaci přemísťovaného pacienta v ochranném léčení, neboť v ní jde rovněž o právo na soukromí a o respekt k důstojnosti člověka, přičemž ochrana lidské důstojnosti je zakotvena v čl. 1 a čl. 10 odst. 1 Listiny. Rovněž poskytovatel zdravotních služeb má obdobnou povinnost, o jakou opřel svoje rozhodnutí Ústavní soud, totiž vytvořit podmínky a opatření k zajištění uplatňování práv a povinností pacientů (§ 45 odst. 1 zákona o zdravotních službách), čemuž odpovídá právo pacienta podle § 28 odst. 3 písm. a) zákona o zdravotních službách, kde je pacientovi garantováno právo na důstojnost a ohleduplnost.

Povinnost poskytovatele zdravotních služeb zprostředkovat pacientovi informaci o dalším plánovaném postupu léčbou vyvozují také z práva pacienta podle § 31 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách, z něhož vyplývá komplementární povinnost poskytovatele zajistit, aby byl pacient mimo jiné informován o všech plánovaných změnách v individuálním léčebném postupu. **Naopak nikde v právním řádu nenacházím právní základ pro možnost informací o plánovaném přemístění z jakéhokoliv důvodu zadržet.**

Ačkoliv vnímám obavy nemocnice, že pacient by se po sdělení informace o plánovaném přemístění mohl začít chovat nevyzpytatelně, tak upozorňuji na to, že nemocnice musí na takové jednání pacienta být připravena. Zákonodárce dokonce nemocnici neumožňuje zadržet pacientovi informaci o jeho plánovaném přemístění do zabezpečovací detence. S ohledem na to, že stížnost proti rozhodnutí, jímž se ochranná léčba mění na zabezpečovací detenci, má podle § 351a odst. 2 trestního řádu odkladný účinek, musí být nemocnice schopna zvládat i výrazně nebezpečnější pacienty v situaci, kdy je pravděpodobné, že budou frustrování vidinou přemístění do typu zařízení, který je spojen s výraznějším omezením způsobu života, než je pobyt v psychiatrické nemocnici.

Proto dovozují, že informování pacienta o přemístění s předstihem menším než 24 hodin je pochybením, pokud přemístění neprobíhá za zcela výjimečných okolností (např. musí proběhnout okamžitě), přičemž z žádných podkladů poskytnutých zdravotnickým zařízením nemám za to, že by v případě pacienta tyto zcela výjimečné okolnosti nastaly. Pokud nemocnice argumentuje odborným názorem terapeutického týmu o akutní nebezpečnosti pacienta, tak ten by musel být podloženě zachycen ve zdravotnické dokumentaci pacienta.

Respektuji, že je nutné vytvářet prostředí, v němž nedochází k nepřiměřenému ohrožení zdravotníků. Rozpor mezi právem pacienta na to být s předstihem informován a ochranou života a zdraví jiných osob je, podle mého názoru, možné řešit postupem podle § 21 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, kdy v průběhu 24 hodin, které považují za nejkratší přípustný předstih oznámení, může nemocnice, již soud nařídil výkon

⁹ Viz § 60 a 61 jmenovaného rozsudku.

ochranného léčení, požádat o poskytnutí ochrany Policií České republiky. Takovýto postup je však možné využívat jen v situacích, kdy riziko prokazatelně hrozí a nebezpečí je takové závažnosti, že je nemohou zdravotničtí pracovníci zvládat svými silami; neměl by tedy představovat standard.

C.4 Ke způsobu přemístění pacienta dne 14. 5. 2019

Samo přemístění proběhlo podle všech oslovených bez konfliktů. Jako prostor pro zlepšení vnímám vytvoření soupisu věcí, které měl přemísťovaný pacient u sebe, za účelem předejití sporu o jejich ztrátě.

Pacientem zmiňovanou ztrátu osobních věcí považuji za následek předchozího neinformování o plánovaném přemístění. Pacient tak neměl prostor na to své věci si uspořádat. Hodnota prokazatelně ztracených věcí tak může být vnímána jako škoda, která pacientovi vznikla nesprávným postupem nemocnice.

D. Informace o dalším postupu

Psychiatrická nemocnice v Kosmonosech pochybila tím, že přemístila pacienta do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, aniž to nařídil soud, a dále tím, že pacienta o plánovaném přemístění předem neinformovala.

Ačkoliv neshledávám v úkonech nemocnice vůči pacientovi zlý úmysl, tak učinila rozhodnutí, které jí nenáleží, a zadržela informace, které měla pacientovi poskytnout.

Zprávu zasílám ředitelce Psychiatrické nemocnice v Kosmonosech Ing. Daně Kolářové, MBA, a podle § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřila ke zjištěným pochybením a informovala mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

V reakci na tuto zprávu očekávám, že nemocnice uvede, jak případně bude vůči pacientovi postupovat, tedy zejména, zda v případě, že předkládanou argumentaci uzná, poskytne pacientovi omluvu.

V souvislosti se šetřením se také obrátím na Okresní soud v Mladé Boleslavi a informuji ho o svých závěrech, požádám ho, aby zvážil nařízení přemístění pacienta z Psychiatrické nemocnice v Kosmonosech do Psychiatrické nemocnice v Dobřanech, a vytvořil tím právní podklad pro stav, který trvá již řadu měsíců.

Obrátím se také na Ministerstvo vnitra s dotazem, zda má Policie České republiky povinnost poskytnout nemocnici ochranu v situaci, kdy je nemocnice přesvědčena, že pacient, který vykonává ochranné léčení, bude na oznámení přemístění reagovat agresivně, a to po dobu od oznámení po realizaci přemístění.

O svých zjištěních a závěrech informuji rovněž pacienta, kterému tuto zprávu také zasílám.

Brno 4. února 2020

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv